

Obsah

Úvod	11
ČÁST I	
Obecná koncepce logopedie	15
1 Základní vymezení oboru logopedie	17
<i>Viktor Lechta</i>	
1.1 Logopedie v systému věd, postavení klinické logopedie	19
1.2 Základní terminologický aparát	22
2 Dějiny logopedie	29
<i>Viktor Lechta</i>	
3 Metody logopedické intervence	37
<i>Viktor Lechta</i>	
3.1 Diagnostika	38
3.2 Terapie	39
3.3 Prevence	42
4 Koncepce logopedické péče	45
<i>Věra Fukanová</i>	
4.1 Resortní příslušnost logopedické péče v České republice	46
4.2 Současné možnosti pregraduálního studia logopedie	48
5 Profesní příprava klinického logopeda	51
<i>Eva Škodová</i>	
5.1 Vzdělávání pracovníků v oboru klinická logopedie	51
5.2 Systém celoživotního vzdělávání	54
6 Profesní a zájmové organizace	57
<i>Eva Škodová</i>	
6.1 Profesní organizace	57
6.2 Zájmové organizace (související s oborem klinická logopedie)	59
6.3 Mezinárodní a zahraniční organizace spolupracující s AKL ČR	62

ČÁST II

Specifika intervence v klinické logopedii	67
7 Diagnostika v klinické logopedii	69
<i>Karel Neubauer</i>	
7.1 Vyšetření	69
7.2 Diferenciální diagnostika	71
8 Logopedická péče o dospělé osoby	75
<i>Karel Neubauer</i>	
8.1 Specifika logopedické péče o dospělé klienty	75
8.2 Logopedická terapie poruch řečové komunikace u dospělých osob	77
9 Mezioborová spolupráce	83
<i>Eva Škodová</i>	
9.1 Postavení klinické logopedie ve zdravotnictví	83
9.2 Týmová spolupráce	83
9.3 Osobnost klinického logopeda	84
9.4 Organizace mezioborové spolupráce	84

ČÁST III

Řeč	87
10 Vývoj řeči	89
<i>Ivan Jedlička</i>	
10.1 Fylogenetický vývoj	89
10.2 Ontogenetický vývoj	90
11 Poruchy vývoje řeči	91
11.1 Opožděný vývoj řeči	91
<i>Eva Škodová</i>	
11.2 Vývojová dysfázie	106
<i>Eva Škodová, Ivan Jedlička</i>	
12 Získané organické poruchy řečové komunikace	143
12.1 Afázie	143
<i>Miloslava Čecháčková</i>	
12.2 Syndrom demence a poruch komunikace	176
<i>Karel Neubauer</i>	
13 Získaná psychogenní nemluvnost: mutismus	203
<i>Eva Škodová</i>	
13.1 Terminologie	203
13.2 Etiologie	204
13.3 Symptomatologie	205
13.4 Diagnostika	206
13.5 Terapie	207

13.6	Prognóza	208
13.7	Prevence	209
14	Poruchy při anomáliích orofaciálního systému	211
	<i>Eva Škodová, Ivan Jedlička</i>	
14.1	Poruchy zvuku řeči (hlasu) v důsledku velofaryngeální insuficience (huhňavost – rinofonie)	212
14.2	Poruchy řeči při vrozených anomáliích orofaciálního systému	220
15	Narušení plynulosti řeči	257
	<i>Eva Škodová, Ivan Jedlička</i>	
15.1	Koktavost (balbuties)	257
15.2	Breptavost (tumultus sermonis)	288
16	Narušení článkování řeči	303
16.1	Dysartrie	303
	<i>Karel Neubauer</i>	
16.2	Dyslalie	328
	<i>Anna Salomonová</i>	
17	Narušení grafické stránky řeči	357
	<i>Zdeněk Žlab, Eva Škodová</i>	
17.1	Poruchy čtené a psané řeči	357
18	Symptomatické poruchy řeči	385
	<i>Eva Škodová</i>	
18.1	Symptomatické poruchy řeči obecně	385
18.2	Poruchy komunikace při mentální retardaci	392
18.3	Poruchy komunikace při smyslových vadách	401
18.4	Poruchy komunikace při tělesných postiženích	405
18.5	Pervazivní vývojové poruchy	410
18.6	Dětská epileptická afázie – Landauův-Kleffnerův syndrom	416
 ČÁST IV		
Hlas		425
19	Narušená komunikační schopnost v důsledku poruch hlasu	427
	<i>Ivan Jedlička</i>	
19.1	Terminologie	427
19.2	Stručná anatomie hlasového orgánu	428
19.3	Fyziologie tvorby hlasu	430
19.4	Diagnostika	430
19.5	Symptomatologie	431
19.6	Jednotlivé poruchy hlasu	431
19.7	Náhradní hlasové mechanismy	435

ČÁST V

Sluch	437
20 Vady sluchu z hlediska otorinolaryngologie a foniatrie	439
<i>Ivan Jedlička</i>	
20.1 Stručná anatomie sluchového orgánu	439
20.2 Základy akustiky	444
20.3 Fyziologie sluchu	445
20.4 Vady a poruchy sluchu	447
20.5 Diagnostika	450
20.6 Terapie sluchových vad a poruch z hlediska lékaře	456
20.7 Korekce sluchových vad	457
21 Vady sluchu z hlediska klinické psychologie	463
<i>Eva Vymlátílová</i>	
21.1 Vady sluchu u dětí	463
21.2 Kochleární implantáty u dětí	474
22 Vady a poruchy sluchu z hlediska klinické logopedie	489
<i>Jitka Holmanová</i>	
22.1 Rehabilitace dětí se sluchovými vadami	489
22.2 Rehabilitace komunikačních schopností u dětí s kochleárními implantáty	512
22.3 Rehabilitace komunikačních schopností u dospělých s kochleárními implantáty	523
23 Další způsoby péče o osoby s postižením sluchu	527
<i>Eva Stryková</i>	
23.1 Totální komunikace	528
23.2 Alternativní a augmentativní komunikace (AAK)	529
23.3 Bilingvální model	529
23.4 Logopedická intervence	534

ČÁST VI

Polykání a příjem potravy	545
24 Dysfagie: poruchy polykání a příjmu potravy	547
<i>Jitka Kaulfusová</i>	
24.1 Terminologie	548
24.2 Anatomie, fyziologie a biomechanika průběhu polykání	548
24.3 Etiologie	551
24.4 Symptomatologie	552
24.5 Diagnostika	552
24.6 Terapie	553
24.7 Prognóza	556
24.8 Prevence	556

ČÁST VII

Náhradní komunikační systémy	559
25 Augmentativní a alternativní komunikace	561
<i>Lucie Laudová</i>	
25.1 Terminologie	561
25.2 Etiologie	562
25.3 Symptomatologie	562
25.4 Diagnostika	562
25.5 Možnosti využití alternativní a augmentativní komunikace	563
25.6 Prognóza	575
25.7 Prevence	576

ČÁST VIII

Přílohy	579
Etická charta	581
Historie oboru klinická logopedie v České republice	585
<i>Anna Salomonová</i>	
Legislativa – navazující školské zákony	589
Přehled normálního vývoje dítěte	591
<i>Jitka Holmanová</i>	
Vývoj řeči	599
<i>Jitka Holmanová</i>	
Slovníček	603
<i>Eva Škodová, Ivan Jedlička</i>	
Rejstřík	609